

TÓSZEGI ÁLTALÁNOS ISKOLA
5091 TÓSZEG, RÁKÓCZI ÚT 30.
OM: 035955

VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

FÖLDRAJZ

7-8. osztály

A vizsga módja: szóbeli

7.o. FÖLDRAJZ

Számonkérés módja: szóbeli

Minimumkövetelmények

Az egyes kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzése, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerése.

Megadott szempontok alapján az egyes kontinensek, tipikus tájainak, legfontosabb országainak bemutatása.

A természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggései.

A különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználása a témákhoz kapcsolódóan.

A térképen és a kontúrtérképen a topográfiai fogalmak bemutatása.

Ismeretanyag

Földtan, gömbhéj, földhő, földkéreg, földköpeny, kőzetburok, lágyköpeny, kőzetlemezek, földmag, magma, óceáni kőzetlemez, szárazföldi kőzetlemez, magma, vulkán, láva, óceánközépi hátság, hasadékvölgy, mélytengeri árok, szigetív, gyűrődés, vetődés, belső erő, külső erő, aprózódás, mállás, lepusztulás, szállítás, felhalmozás, belföldi jégtakaró, gleccser, homokdűne

Földtörténet, ősidő, előidő, óidő, középidő, harmadidőszak, negyedidőszak, őslénytan, ősmaradvány, ősléghő, ősóceán, ősföld, röghegység, őskontinens, eljegesedés, felmelegedés, lösz, Pangea, Pacifikus-hegységrendszer, Eurázsiai-hegységrendszer, ásvány, kőzet, magmás kőzetek, üledékes kőzetek, átalakult kőzetek, érc, energiahordozó, talaj, humusz, talajszemcsék, talajnedvesség, talajlevegő, talajakó élőlények, talajpusztulás.

TRÓPUSTÓL A JÉGVILÁGIG

Forró övezet, passzát szélrendszer, egyenlítői öv, átmeneti öv, térítői öv, egyenletes és ingadozó vízjárás, időszakos vízfolyás, egyenlítői éghajlat, esőerdő, laterit, erdőirtás, talajerózió, szavanna éghajlat, szavanna, fekete trópusi talajok, elsivatagosodás, leszálló légáramlás, forró övezetű sivatagi éghajlat, sivatagi vázталaj, oázis, napenergia.

Mérsékelt övezet, meleg mérsékelt öv, hideg mérsékelt öv, valódi mérsékelt öv, nyugatias szél, mediterrán éghajlat, ingadozó vízjárás, keménylombú erdő, tajga éghajlat, tajga, óceáni éghajlat, nedves kontinentális éghajlat, száraz kontinentális éghajlat, mérsékelt övezeti sivatagi éghajlat, egyenletes vízjárás, lombhullató erdő, barna erdőtalaj, erdős pusztta, fekete mezőségi talaj, füves pusztta, időszakos vízfolyás, vázталaj

Hideg övezet, sarki szelek, állandó nappal, állandó éjszaka, sarkkörü öv, tundra éghajlat, állandóan fagyos éghajlat, tundra, tundratalaj, aprózódás, fagyott altalaj, jégtakaró, függőleges földrajzi övezetesség, erdőhatár, hóhatár, gleccser, lavina, vízerőmű.

GAZDASÁGI ALAPISMERETEK

Gazdaság, gazdasági ágazatok, szolgáltatások, gazdasági fejlettség, (GDP), gazdasági szerkezet, foglalkozási szerkezet, kereskedelem, vám, pénz, kiadás, bevétel, kölcsön, megtakarítás, valuta, árfolyam, együttműködés, regionális együttműködés, civil szervezet, EU, ENSZ, WHO, UNESCO, WWF

AFRIKA, AUSZTRÁLIA ÉS A VILÁGTENGER FÖLDRAJZA

Tagolatlan part, ősföld, táblás vidék, szigethegység, Alacsony-Afrika, Magas-Afrika, magasföld, árokrendszer

Elsivatagosodás, Száhel-öv, időszakos vízfolyás, lefolyástalan terület, vizesés, Nílus, Kék-Nílus, Fehér-Nílus, jövevényfolyó, deltatorokolat, tölcserörtokolat,

Kongó, Niger, Zambézi, Tanganyika-tó, Nyasza (Malawi)-tó, Viktória-tó, Csád-tó

nyelvek, országhatár, megosztottság, polgárháború, migráció, népsűrűség, korfa, fiatal népesség, éhínség, munkanélküliség, járványok

Hagyományos gazdálkodás, önellátás, árutermelő gazdálkodás, ültetvény, piac, nomád pásztorkodás, égető-talajváltó gazdálkodás, talajváltó-ugaroló gazdálkodás, elsivatagosodás, túllegeltetés, éhínség, aszály, klímaváltozás, Száhel-öv, oázis, öntözéses gazdálkodás, duzzasztó gát, csatornahálózat, népességrobbanás, asszuáni Nagy-gát, Kairó, Szeuezi-csatorna
Artézi víz, ausztraliid, farm, bevándorló, Ausztrália, Nagy-korallzátony, Tasmánia, Nyugat-auztráliai-ösföld, Ausztráliai-alföld, Nagy-Vízválasztó-hegység, Murray, Nagy-Artézi-medence, Melbourne, Sydney, Canberra, Perth
Sarkvidékek, Arktisz, Antarktisz, belföldi jégtakaró, jéghegy, kutatóállomás, ózonritkulás
világtenger, tenger, óceán, tengeráramlás, tagolt és tagolatlan partvidék, árapály-energia, túlhalászás, bálnavadászat, atoll, szökőár, Csendes-, Atlanti-, Indiai-, Jeges-, Déli-óceán, Melanézia, Polinézia, Mikronézia, Új-Guinea, Hawaii, Új-Zéland, Mariana-árok

AMERIKA FÖLDRAJZA

Tagolt part, földhíd, ösföld, röghegység, gyűrthegység, alföld, óceáni és szárazföldi kőzetlemez, magmás fémérccek, bauxit, szénhidrogének,
Kanadai-ösföld, Sziklás-hegység, Préri, Mississippi-alföld, Appalache, Floridai-félsziget, Kaliforniai-félsziget, Mexikói-fennsík, Andok, Amazonas-medence, Brazíl-felföld, Paran-alföld
tornádó, hurrikán, függőleges övezetesség, vízválasztó, vízgyűjtő terület, vízhozam, tölcser- és deltatorkolat, vizesés, morotvató, tóvidék, Colorado, Columbia, Mississippi, Nagy-tavak, Panama-csatorna, Orinoco, Amazonas, Paran, La Plata, Titicaca, emberfajta, indián, rabszolga, Angol-Amerika, Latin-Amerika, városfejlődés (urbanizáció), városodás, városiasodás, óriásváros, agglomeráció, városövezet, farm, ültetvény, monokultúra, nagybirtokrendszer, talajváltó gazdálkodás rezervátum, óriásvállalat, világceg, világ gazdasági nagyhatalom, Washington, New York
technológiai övezet, Szilícium-völgy, déli területek, Nagy-tavak, Észak-atlanti partvidék, Csendes-óceán partvidéki gazdasági körzet, Chicago, Dallas, New Orleans, Alaszka, Kalifornia, monokultúra, ültetvény, földkoncentráció, ásványkincs, kitermelőipar, feldolgozó ipar, világpiaci áringadozás, városi lakosság, társadalmi különbségek, élelmiszerigény, belső fogyasztás, banánköztársaság, Brazília, Mexikó, Venezuela, Brazíliaváros, Rio de Janeiro, São Paulo

ÁZSIA FÖLDRAJZA

Ösföld, rögösödött gyűrthegység (röghegység), gyűrthegység, alföld, óceáni és szárazföldi kőzetlemez, földrengés, tűzhányó, szigetív, mélytengeri árok,
Arab-félsziget, Fülöp- és Japán-szigetek, Indokínai-félsziget, Indonéz-szigetvilág, Dekkán- és Közép-szibériai-fennsík, Dél-kínai-hegyvidék, Himalája, Pamír, Csomolungma, Fuji, Hindusztáni-, Kínai- és Nyugat-szibériai-alföld, Mezopotámia, Tibet, Tien-san, Urál, Pacifikus-hegységrendszer, Eurázsiai-hegységrendszer
kontinentalitás, szélsőségesen szárazföldi terület, monszun, mérészkelt övezeti sivatagi éghajlat, trópusi monszun éghajlat, mérészkelt övezeti monszun éghajlat, tájfun, talajpusztulás
Ob, Jenyiszej, Léna, Jangce, Sárga-folyó, Amur, Mekong, Indus, Gangesz, Brahmaputra, Tigris, Eufrátesz, Kaszpi-tenger, Aral-tó, Bajkál-tó, Holt-tenger
természetes szaporodás, népességrobbanás, népességtömörülés, emberfajta, urbanizáció, nyomornegyed, városövezet
Világvallások, kereszténység, iszlám, zarándokhely, zsidó vallás, hinduizmus, kasztrendszer, buddhizmus,
Mekka, Jeruzsálem
Szigetország, kisparaszti gazdaság, halászfloata, „japán csoda”, összefüggő városövezet, Fuji, Tokió, Osaka
Centrum, új gazdasági pólus, „kis tigrisek”, újonnan iparosodott országok, munkaerő, beszállító hálózat, exportösztönző gazdaság-politika, összeszerelő-beszállító munka, idegenforgalom, szénhidrogén,
Japán, Dél-Korea, Szöul, Hongkong, Szingapúr, Thaiföld, Perzsa-öböl, Szaúd-Arábia, Kuvait, Törökország
Öntözéses gazdálkodás, elszigeteltség, gyarmatosítás, szocialista ország, nyitás politikája, modernizáció, népességrobbanás, termésátlag, nomád állattenyésztés, teraszos művelés, feldolgozóipar, húzóágazat, nyersanyag- és energiahiány, környezetszennyezés,

Peking, Vuhan, Kanton, Sanghaj, Nyugat-Kína, Kelet-Kína
Kasztrendszer, népességrobbanás, urbanizáció, nyomornegyed, öntözéses földművelés, hagyományos mezőgazdaság, ültetvények, „zöld forradalom”, csúcstechnológia, technológiai központ
Mumbai, Kolkata, Újdelhi

8.o. FÖLDRAJZ

Számonkérés módja: szóbeli

Hazánk és európa földrajzi környezetének természeti és társadalmi-gazdasági jellemzői.
Hazánk tájainak természeti és társadalmi-gazdasági jellemzői, különböző térképi információk felhasználásával.

A természeti adottságok szerepe, hatása az egyes térségek gazdasági életében.

Hazánk környezeti értékei. Önálló információgyűjtés, megadott szempontok szerint különböző földrajzi környezetvédelmi tartalmú információhordozókból, és azok feldolgozása tanári irányítással.

A kontúrtérképen a topográfiai fogalmak bemutatása, meghatározása és földrajzi fekvésükhöz, kapcsoljon tartalmi jellemzőket.

Ismeretanyag

népsűrűség, tagolt és tagolatlan part, tengerszoros, kőzetlemez, óceánközépi hátság, gyűrthegység, ösföld, rögvidék, letarolt és feltöltött síkság, belföldi jégtakaró, tóvidék, lösz, Skandináv-félsziget, Brit-szigetek, Pireneusi-félsziget, Appennini-félsziget, Balkán-félsziget, Jeges-óceán, Atlanti-óceán, Balti-tenger, Északi-tenger, La Manche, Gibraltári-szoros, Földközi-tenger, Boszporusz, Fekete-tenger, Balti-ösföld, Skandináv-hegység, Pennine, Francia-középhegység, Német-középhegység, Cseh-medence peremhegységei, Rodope, Urál, Pireneusok, Alpok, Appenninek, Dinári-hegység, Kárpátok, Balkán-hegység, Kaukázus, Finn-tóvidék, Kelet-európai-síkság, Germán-Lengyel-alföld, Pó-alföld, Alföldhideg övezet, mérsékelt övezet, hideg mérsékelt öv, valódi mérsékelt öv, meleg mérsékelt öv, óceáni, mediterrán, mérsékelt szárazföldi, szárazföldi és szélsőségesen szárazföldi terület, tengeráramlás, függőleges övezetesség, jégvájta tó, gleccsertó
népességfogyás, eloregedő társadalom, europid, nemzetállam, többnemzetiségű állam, nemzeti kisebbség, bevándorlás, asszimiláció, nyelvcsalád, eladósodás, munkanélküliség, piacgazdaság, tervgazdálkodás, integráció, euróövezet, schengeni övezet, munkavállalási engedély, letelepedési engedély, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Bizottság, Európai Parlament; Brüsszel, Strasbourg, Luxembourg, Frankfurt
medencejelleg, lemeztektonika, vulkánosság, jégkorszak, gleccser, tengerszem, V és U alakú völgy, lösz, mérsékelt szárazföldi és szárazföldi terület, nedves kontinentális és kontinentális éghajlat, szélkapu, vízhálózat, jeges ár, zöldár, árvízvédelem, vízszennyezés, hegyvonulat, szoros, függőleges övezetesség, földcsuszamlás, erdőirtás, folyószabályozás, holtág,
Pannon-medence, Északnyugati-Kárpátok, Magas-Tátra, Északkeleti-Kárpátok, Vereckei-hágó, Keleti-Kárpátok, Hargita, Déli-Kárpátok, Vaskapu, Erdélyi-szigethegység, Erdélyi-medencetermészeti és társadalmi-gazdasági feltételek, vásárvonal, iparváros, mezőségi talaj, barna erdőtalaj, folyószabályozás, erdőirtás, magyarság, nemzeti kisebbség

ÉLETÜNK MAGYARORSZÁGON

Feltöltődés, hordalékkúp, ártér, lösz, erdős puszták, kultúrtáj, folyószabályozás, homok, tanúhegy, világörökség, óceántól való távolság, medence helyzet; Duna menti síkvidék, Mezőföld, Duna-Tisza közti hátság, Tiszántúl, Győri-medence, Marcal-vidék, Somló, Szigetköz, Rábaköz, Hortobágy, Bodrogköz, Nagykunság, Körös-Maros-köze, Kiskunság, Nyírség, Felső-Tisza vidékközéphegység,

dombvidék, szigethegység, mészkő,karsztjelenségek, átalakult kőzetek, hordalékkúp, kavicsstakaró, lösz, csuszamlás, világörökség, óceántól való távolság, mediterrán hatás; Rába, Zala, Keleti-Alpok, Alpokalja, Soproni-, Kőszegi-hegység, Zalai-, Somogyi-, Tolnai-, Baranyai-dombság, Mecsek, Villányi-hegység, Pécs, Sopron, Kőszeg, Szombathely, Kaposvár, Zalaegerszeg középhegység, dombság, karszt, tanúhegy, ásványvíz,mészkő, dolomit, vörös homokkő, bazalt, gránit, andezit, riolit; Variszkuszi-hegységrendszer, Dunántúli-középhegyvidék, Északi-középhegység, Keszthelyi-hegység, Bakony, Vértes, Dunazug-hegység (Gerecse, Pilis, Budai-hegység), Tapolcai-medence, Badacsony, Balaton-felvidék, Tihanyi-félsziget, Velencei-hegység, Visegrádi-hegység, Dunakanyar, Börzsöny, Cserhát, Mátra, Bükk, Aggteleki-karszt, Baradla-barlang, Cserhát, Turizmus, szabadidős turizmus, üdülőturizmus, falusi turizmus, gyógyturizmus, rendezvényturizmus, ökoturizmus, kulturális turizmus, vallási turizmus, bevásárlóturizmus; Balatonfüred, Gyula, Hajdúszoboszló, Hévíz, Keszthely, Kőszeg, Siófok, Szentendre, Tihany, Visegrád, népsűrűség, élettársi kapcsolat, gyermekvállalás, nagycsalád, egyszülős család, mozaikcsalád, termékenységi ráta, iskolázottság, foglalkozási réteg, foglalkoztatott, munkanélküli, gazdaságilag aktív, gazdaságilag nem aktív, eltartott, nem aktív kereső, hazai nemzetiségek, római katolikus, görög katolikus, református, evangélikus, zsidótermészetes fogyás, gyermekvállalási kedv, tervezett gyermekek száma,előregedés, születéskor várható élettartam, korszerkezet, migráció, belföldi vándorlás, mobilitás, vándorlási egyenleg, kivándorlás, bevándorlás,tényleges szaporodás/fogyás, menekült,településhálózat, főváros, város, falu, központi szerepkör, átalakult falu, aprófalu, tanya, óriásfalu, szórványtelepülés, agglomerációs település, lakópark, megyeszékhely, közösségi közlekedés

GAZDASÁGI ÉLET MAGYARORSZÁGON

Európai Unió, tervezési-statisztikai egység, régió, GDP, megye, természeti adottságok, népességszám, település, népsűrűség, földhasznosítás,foglalkozási szerkezet, munkanélküliség, külföldi működő tőke, Buda, Pest, Óbuda, kerület, agglomeráció, előváros, külső lakóöv, munkahelyöv, belső lakóöv, belváros, városmag, nemzetközi szerepkör, városi problémák, élelmiszergazdaság, mezőgazdaság, élelmiszeripar, növénytermesztés, állattenyésztés, földhasználat, gabonafélék, ipari növények, takarmányok, zöldség- és gyümölcsstermesztés, malomipar, növényiolaj-gyártás, húsipar, tejipar, borvidék.

Ipari park, húzóágazat, gépipar, vegyipar, autógyártás, elektronikai ipar, kőolaj-finomítás, gyógyszergyártás,műanyaggyártás, szellemi tőke, tudásipar, K+F ráfordítás, energiagazdaság, elsődleges energiahordozó, másodlagos energiahordozó, energiafüggőség, erőmű, szénfélék, szénhidrogének, nukleáris energia, napenergia, szélenergia, biomassza
Infrastruktúra, közművek, tranzitforgalom, közlekedési hálózat, sugaras szerkezet, gyorsforgalmi, út, elkerülő út, nagysebességű vasút, nemzetközi repülőtér, kommunikációs infrastruktúra, internethasználat, mobilnet, szélessáv, értékvédelem, eredetvédelem, nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, Natura 2000 terület, geopark, csillagoség-park, Világörökség, szellemi örökség, hungarikum, kiemelkedő nemzeti érték, nemzeti érték, néprajzi táj, néprajzi csoport, nyelvsziget, népszokás

A SZOMSZÉD ORSZÁGOK ÉS KÖZÉP-EURÓPA

Alpesi gazdálkodás, belterjes gazdálkodás, karsztjelenségek,homogén nemzetiségű állam, asszimiláció; Keleti-Alpok, Bécsi-medence, Grazi-medence, Muravidék, Burgenland, Graz, Salzburg, Bécs, Ljubljana, karsztjelenségek, éghajlatválasztó hegység; Dinári-hegység, Karszt-hegység, Dalmácia, Vajdaság, Zágráb, Rijeka, Eszék, Újvidék, Szabadka, Belgrád

Asszimiláció, nemzeti kisebbség, csángó, székely, népességfogyás, kivándorlás; Székelyföld, Partium, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Bukarest, feketeföld, csővezeték, vízlépcső; Kárpátok, Északnyugati- és Északkeleti-Kárpátok, Magas-Tátra, Felvidék, Kárpátalja, Donyec-medence, Kisalföld, Csallóköz, Ungvár, Munkács, Beregszász, Kijev, Pozsony, Kassa, kisparcellás mezőgazdaság, természetátalakítás, tervgazdálkodás, kohászati kombinát, Lengyel-alföld, Balti-tenger, Szudéták, Elba, Visztula, Cseh-medence, Felső-sziléziai iparvidék, Prága, Ostrava, Brno, Plzeň, Krakkó, Katowice, Varsó, Gdańsk

Előregedő társadalom, családi gazdaság, ipari szerkezetváltás, kultúrtáj, energiafüggőség, kombinált szállítás, megújuló energiaforrás, „német gazdasági csoda”, új tartományok, berlini fal, negatív természetes szaporodás, bevándorlás, munkaerőhiány; Germán-alföld, Alpok, Német-középhegység,

Felső-Rajna völgye, Ruhr-vidék, Rajna, Elba, Duna–Majna–Rajna vízi út, Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Német Szövetségi Köztársaság (NSZK), Berlin, Hamburg, Stuttgart, München, Köln, Bonn, Frankfurt, alföld, röghegység, gyűrthegység, belföldi jég, tóhátság, moréna halom, hullámos síkság, tökéletes, síkság, állattenyésztés, élelmiszeripar, mezőgazdasági gépgyártás, szénhidrogének, vegyipar, iparvidék, környezetterhelés, ipari szerkezetváltás, hágó, fa-, papír- és bútortipar, havasi pásztorkodás, bányászat;

Germán–Lengyel-alföld, Kisalföld, Alföld, Román-alföld, Kelet-európai-síkság, Német-, Lengyel-középhegység, Cseh-medence peremhegységei, Ruhr-vidék, Alpok, Kárpátok

TÁVOLABBI EURÓPAI TÉRSÉGEK

Világtenger, tagolt part, tölcsértorkolat, fjord, kikötő, kereskedelem, áru- és személyszállítás, tankhajó, dokk, konténerkikötő, kikötőipar, infrastruktúra, nyersanyagforrás, táplálékforrás, energiaforrás, túlhalászás, turizmus, viking, lapp, fjord, jóléti állam, mezőgazdasági szövetkezet, fenntartható erdőgazdálkodás, vendégmunkás, exportorientált ipar, szélpark, geotermikus energia, geotermikus (földhő-) erőmű; Skandinávia, Skandináv-hegység, Balti-ösföld, Északi-tenger, Finn-tóvidék, Izland; Oslo, Stockholm, Helsinki, Koppenhága, Reykjavík.

Vendégmunkás, olasz ipari háromszög, időszakos idegenforgalom, üdülőövezet, keménylombú erdő, macchia, kultúrtáj, földbérleti rendszer, mediterrán gazdálkodás, szieszta, katalán, baszk, galíciai, autonómia, államadósság, vegyes gazdálkodás, száraz művelés, zarándok, menekült, feketegazdaság; Katalónia, Mediterráneum, Adriai-tenger; Appenninek, Appennini-félsziget, Pireneusi (Ibériai)-félsziget, Kréta, Szicília, Pireneusok, Etna, Vezúv; Pó, Ebro, Velence, Torino, Genova, Milánó, Bilbao, Athén, Róma

Éghajlatválasztó hegység, karszthegység, kibocsátó ország, menekült bosnyák; Dinári-hegység, Balkán-hegység, Boszporusz, Dardanellák, Marica, Várna, Albánia, Montenegró, Macedónia, Bosznia-Hercegovina, Koszovó, Bulgária, Szófia, Tirana, Pristina, Podgorica, Szarajevó, Szkopje Bányavidék, átalakuló ipari körzet, szélpark, savas ülepedés és eső, környezet savanyodása, gyarmatosítás, ipari szerkezetváltás, megújuló, energiaforrás, klasszikus iparvidék, savas eső; Brit-szigetek, Holland-mélyföld, Belga-rögvidék, Pennine, Ardennek, Francia-középhegység, Temze, Loire, Szajna, Rhône, Rotterdam, közép-angliai iparvidék, Lotaringia, multikulturalizmus, bányavidék, fekete vidék (black country), átalakuló ipari körzet; Londoni-medence, Temze, Anglia, Birmingham, Glasgow, Manchester, Közép-angliai-iparvidék, Skócia, Wales, Észak-Írország, Egyesült Királyság, Liverpool, Edinburgh, Aberdeen

Tengerentúli megye, nagysebességű vasút, turisztikai szálláshely; Francia-középhegység, Párizsi-medence, Mont Blanc, Lyon, Marseille, Burgundia,

Moréna, természetátalakítás, kultúrtáj, lösz, nagyüzemi gazdálkodás, kisparaszti birtok, sztyepp, kontinentális fekvés, Kaukázus, Kelet-európai-síkság, Kaszpi-mélyföld, Dnyeper, Don, Volga,

Ladoga-tó.katonai és politikai nagyhatalom, tervgazdálkodás, gazdasági körzet, Bajkál-tó, Volga, Szovjetunió, Oroszország, Moszkva, Jekatyerinburg, Szentpétervár, Volgográd, Független Államok Közössége